

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Opava - Malé Hoštice

747 05 Opava - Malé Hoštice, Dvořákova 37

Identifikátor školy: 600 143 007

Termín konání orientační inspekce: 3. - 4. říjen 2001

Čj.	145 207/01-5113
Signatura	on5bv105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Opava - Malé Hoštice, Dvořákova 37 je pětiletou školou poskytující základní vzdělávání prvního stupně. Výuka se zde realizuje dle deklarovaných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR s platností od 1. září 1996, ve smyslu úprav a doplňků schválených dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22. Cílová kapacita školy je 120 žáků, v současné době ji navštěvuje 94 žáků. Součástí školy je jedno oddělení školní družiny, kde je zapsaných 20 žáků, a výdejna stravy o celkové kapacitě 65 jídel. Škola má k dispozici dostatečné prostory pro uložení učebních pomůcek a sbírek v kabinetech, má možnost vyučovat některým předmětům (výtvarná, hudební a pracovní výchova) v odborných učebnách, velmi dobré podmínky jsou pro výuku tělesné výchovy ve vlastní tělocvičce a na školním hřišti.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Při orientační inspekci byla posuzována kvalita vzdělávání v českém jazyce a matematice, hodnoceny též byly podmínky vzdělávání. Výuka sledovaných předmětů se hodnotila z hlediska přípravy a plánování, podmínek výuky a její organizace, hodnotily se použité formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Personální podmínky výuky ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, splňují všechny vyučující kromě učitelky třetí třídy, která má kvalifikaci pro II. stupeň ZŠ.

Výuka sledovaných předmětů probíhala v kmenových třídách vybavených novým žakovským nábytkem, k relaxačním chvílkám jsou k dispozici koberec. Učebny jsou světlé, prostorné, působí velmi pěkným estetickým dojmem a odpovídají psychohygienickým zásadám. Magnetické tabule, kterých je odpovídající počet, nebyly ve vyučovacím procesu vždy plně využity. Množství i kvalita ostatních učebních pomůcek pro sledované předměty je na standardní úrovni, tyto jsou v průběhu vyučování vhodně využívány. Používané učebnice (převážně řady ALTER) jsou v souladu se seznamem platných učebnic schválených MŠMT ČR pro školní rok 2000/01.

Pro žáky je zajištěn pitný režim, škola je zapojena do programu Školní mléko.

Český jazyk

Týdenní časová dotace předmětu český jazyk odpovídá deklarovanému učebnímu plánu, časová dotace specifických složek je vyučujícími vhodně volena dle potřeby. V souladu s učebními osnovami je učivo jednotlivých ročníků rozčleněno do časově tematických plánů, při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. Příprava výuky v českém jazyce byla na velmi dobré úrovni.

Vyučovací hodiny byly dobře promyšlené a kvalitně připravené. Zadávané úkoly mimo jiné rozšiřovaly slovní zásobu, prohlubovaly logické myšlení, procvičovaly paměť a rozvíjely fantazii. Struktura hodin odpovídala věku žáků, organizační pokyny byly učitelkami jasně formulovány, byly dětem srozumitelné, přiměřené jejich věku a možnostem. Metody a formy byly vhodně voleny a zajišťovaly dobrou motivaci žáků. Pro názornost měli žáci k dispozici nové tabelární pomůcky zaměřené k probíranému učivu. Žáci pracovali s fóliemi a jednoduchými pomůckami vyrobenými vyučujícími. V některých hodinách byla funkčně a promyšleně využívána audiovizuální technika. Učitelky často užívaly aktivizující a tvořivé

formy práce, pochvala jako vhodný motivující prvek přispívala k udržení pozornosti žáků. Ti pracovali samostatně i ve skupinách, mohli si volit individuální tempo výuky. Využití vyučovacího času bylo optimální, pro děti byl vytvořen dostatečný prostor k upevnění a procvičení učiva.

Motivace byla uplatňována v průběhu všech sledovaných hodin. Promyšleně a funkčně bylo využito mezipředmětových vztahů, hodnocení bylo objektivní, spravedlivé a vyučujícími řádně zdůvodněné. Oceňována byla u žáků snaha a pokrok. Ověřování látky probíhalo ústní i písemnou formou, ve vyšších ročnících byli žáci vedeni k rozvoji řečových a komunikativních dovedností. Snahou většiny pedagogů bylo, aby žáci dokázali probírané učivo prakticky aplikovat. Při řešení těchto úkolů byla dětem poskytována přiměřená pomoc.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla žáky akceptována. Při samostatné práci byl vytvářen dostatečný prostor pro kooperaci a vzájemnou spolupráci dětí.

Celkově je výuka českého jazyka v 1. - 5. ročníku hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Časová dotace hodin matematiky odpovídá schválenému učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami, k obsahové duplicitě při plánování nedochází. Vyučující mají zpracovány celoroční plány učiva, čímž je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Příprava učitelek na výuku je pečlivá a promyšlená, struktura hodin odpovídá věku žáků a výukovým cílům. Třebaže byly hodiny vedeny jasnými a srozumitelnými pokyny, na které žáci bezprostředně reagovali, nebyl jednoznačně v úvodu vymezen jejich cíl, často chybělo i závěrečné zhodnocení. Střídání frontálního způsobu výuky s prvky skupinové a individuální práce bylo vyvážené, organizace výuky byla převážně efektivní, dávala prostor pro úspěšné uplatnění všech žáků a umožňovala jim pracovat individuálním tempem. Relaxační chvíle během vyučování byly zařazovány zcela sporadicky. Při procvičování a upevňování základních vědomostí a dovedností v aritmetice i v geometrii byli žáci vedeni k rozvoji logického myšlení, v některých hodinách byly využívány problémové úlohy a pro pohotovější žáky byly připraveny další úkoly na zvláštních lístcích. Rozvržení jednotlivých činností v hodinách bylo řazeno se zřetelem na pochopení a zapamatování učiva a na zdokonalení praktických dovedností. Za tímto účelem bylo využíváno různých vyučovacích metod, pamatováno bylo na vytvoření prostoru pro aktivní a samostatné učení. Žáci měli dostatek příležitosti vyjádřit vlastní názor, zejména ve slovních úlohách byli vedeni k aplikaci učiva.

Ne ve všech ročnících bylo pamatováno na vhodné vstupní motivační metody. Pokud ano, pak byly promyšlené a nenásilnou, hravou formou otvíraly přechod k následujícím činnostem. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, žákům byla při řešení poskytována pomoc. Nebyla opomíjena návaznost na mezipředmětové vztahy. Běžně bylo v hodinách využíváno motivačních výzev a pozitivního posilování. Učitelky průběžně prověřovaly výchozí znalosti a dovednosti, vyhodnocovány byly též praktické činnosti žáků. Hodnocení bylo laděno převážně pozitivně, chybná řešení však nebyla vždy analyzována a využívána k prohloubení poznatků. Žáci byli vedeni k odpovědnosti, oceňována byla jejich snaha a pokrok.

Úroveň grafických prací žáků je dobrá, práce jsou pravidelně kontrolovány a hodnoceny. Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna dostatečná informovanost rodičů o výkonech svých dětí.

Spolupráce mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy probíhala v příjemné pracovní atmosféře. Učitelky respektovaly osobnost žáků, komunikace mezi nimi byla založena na vzájemné důvěře. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni, většina

žáků měla k danému předmětu pozitivní vztah.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Oblast plánování a přípravy výuky sledovaných předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

Personální struktura učitelů je velmi dobrá, materiální vybavení školy je rovněž na velmi dobré úrovni stejně jako psychohygienické podmínky.

Oblast organizace, forem a metod výuky je hodnocena jako velmi dobrá, stejně tak účinnost motivace a způsobu hodnocení žáků ve vyučovacím procesu. Vzájemná interakce a komunikace mezi žáky a pedagogy je rovněž na velmi dobré úrovni.

Celková úroveň vzdělávání v jazyce českém a matematice je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy podmínek vzdělávání a prostředí, v němž se škola nachází. Plán práce školy je přehledný a je podrobně rozpracován do jednotlivých činností, v nichž jsou zvýrazněny priority pro danou oblast. Celková koncepce a stanovené cíle jsou reálné, nacházejí podporu jak u rodičů, tak i u zřizovatele a ostatních partnerů. Vedení školy umožňuje svým pracovníkům spoluúčasť na stanovení strategických cílů, využívá jejich podnětů a připomínek. Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů, tyto jsou rozpracovány tak, aby co nejvíce vyhovovaly potřebám a zájmům žáků. Důraz je kladen též na oblast výchovnou, kde zvláštní pozornost je věnována mravní a estetické výchově. Mezi priority patří i výchova ke zdravému způsobu života a ochraně životního prostředí. Plány obsahují kromě průběžných činností také konkrétní akce s termíny konání a s uvedením osobní odpovědnosti za jejich realizaci. Vzdělávací nabídka školy je doplněna výukou náboženství, své osobní zaměření mohou žáci rozvíjet v pěti zájmových kroužcích (tělovýchovný, pěvecký, výtvarný, šikovných rukou a hry na flétnu). Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou zpracovány individuální vzdělávací plány. Žáci jsou pravidelně připravováni k účasti v různých soutěžích (Klokánek, soutěže sportovní, pěvecké, literární a recitační).

Organizační struktura výchovně-vzdělávací činnosti odpovídá typu a velikosti školy. Kompetence pracovníků jsou jasně vymezeny, běžný provoz se řídí řádem školy, který zohledňuje ustanovení Úmluvy o právech dítěte a Metodický pokyn ministra mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 14 514/2000-51.

Každodenní kontakt a operativnost řízení umožňují rychlé a oboustranné předávání informací mezi vedením a pracovníky školy. Kromě pravidelných porad jsou k dispozici potřebné informace na nástěnce ve sborovně. Zákonní zástupci žáků jsou informováni včas a úplně prostřednictvím žákovských knížek, konzultací a třídních schůzek. Veřejnosti se dostávají informace o životě školy zprávami ve vývěsní skříňce v obci, dále pak prostřednictvím různých akcí pořádaných školou. Významným zdrojem informací je výroční zpráva o činnosti školy.

Operativní řízení má návaznost na plánování, je funkční a účinné. Personální podmínky jsou téměř optimální, podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků jsou velmi dobré. Je pamatováno na morální a hmotné stimulování pracovníků, kritéria pro jejich hodnocení jsou stanovena a jsou všem známa. Konkrétní systém pravidelného sebehodnocení školy zaveden není.

Náplň kontrolní činnosti je velmi stručně podchycena v celoročním plánu školy, je

rozpracována do jednotlivých měsíců s uvedením cíle kontroly a přehledem o hospitační činnosti. Ucelený samostatný kontrolní systém není zpracován, tudíž jej lze obtížně hodnotit. Z kontroly předložené pedagogické dokumentace, záznamů z hospitací a zápisů z pedagogických rad však vyplývá, že kontrolní činnost je průběžně prováděna a jsou přijímána příslušná opatření. Klady, nedostatky i doporučení zjištěné na základě kontrolní činnosti jsou podkladem pro celkovou analýzu řídicí práce.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování odpovídá konkrétním podmínkám a možnostem školy. Svým obsahem postihuje celkový rámec zajištění výchovně-vzdělávací práce, organizace a provozu školy. Oblast plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Přesným vymezením kompetencí jednotlivých pracovníků a zajištěním plynulého toku informací dosahuje oblast organizování velmi dobrých výsledků.

Systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků umožňuje objektivní ohodnocení práce a je vhodnou motivací pro další činnost. Vedení pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní činnost je prováděna průběžně, třebaže kontrolní systém není průkazně vypracován. Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako průměrné.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 473/00/Z-1-27-0 s účinností od 1. 9. 2000.
- Zahajovací výkaz školy.
- Celoroční plán práce školy a vnitřní řád školy.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 a zpráva o hospodaření za rok 2000.
- Časově tematické plány sledovaných předmětů.
- Písemné podklady řídicí, organizační a kontrolní činnosti vedení školy.
- Písemné žákovské práce.
- Podkladová inspekční dokumentace (hospitační záznamy).

ZÁVĚR

Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a matematice, dále byly hodnoceny celkově podmínky vzdělávání. Posouzením všech výše uvedených sledovaných oblastí lze vymežit tato pozitiva:

- velmi dobré personální zajištění výuky,
- velmi dobré učební prostředí jak po stránce prostorové, tak i po stránce estetické,
- příznivá pracovní atmosféra,
- velmi dobrá spolupráce s klubem rodičů a se zřizovatelem při zajišťování různých akcí pro děti a veřejnost v obci.

Sledovaná škola prokázala velmi dobré výsledky v oblasti kvality vzdělávání ve vybraných předmětech. Podmínky vzdělávání jsou ve škole na velmi dobré úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Isabela Hobzová	.....
Člen týmu	Mgr. Jan Katolický	.....

V Opavě 10. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. října 2001

Razítko

Ředitelka školy:

Mgr. Dagmar Mlčochová

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2001-10-30	145 227/01-5113
Zřizovatel: Město Opava, Horní nám. 69, 746 26 Opava	2001-10-29	145 229/01-5113

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány